Escorpins cecs al Ripollès i la Garrotxa

La Fageda d'en Jordà és un dels hàbitats de l'únic escorpí sense ulls d´Europa, que viu en coves i boscos molt humits

Un dels exemplars d´escorpí cec que Agricultura ha censat.

GIRONA | P.T.V.

La Fageda d'en Jordà, una de les vint-i-sis reserves naturals del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, és valorada per les característiques del seu bosc, que creix sobre la colada de lava del volcà del Croscat, però no per un dels seus habitants: l'escorpí cec. Tampoc és coneguda la presència d'aquest animal en una altra fageda, la de la Grevolosa, a la serra dels Llancers, entre la Vall d'en Bas i Sant Pere de Torelló. Els dos espais, com algun punt del Ripollès, són l'hàbitat ideal per a un escorpí rar i en perill d'extinció que tan sols es troba en algunes comarques del nord de Catalunya.

El Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat ha censat exemplars d'escorpí cec (Belisarius xambeui) en diverses comarques del nord del país, entre les quals hi ha la Garrotxa i el Ripollès. La rellevància d´aquest fet es deu a què es tracta de l'únic escorpí sense ulls d´Europa, però també que viu en hàbitats molt humits –com ho són les fagedes d´en Jordà i de la Grevolosa– i que costa molt d'observar, ja que és un dels pocs escorpins del món amb el costum de viure en coves. Els hàbits d´aquesta espècie –que sol viure una mica enterrat en boscos molt humits– contrasten amb el gruix de les prop de 1.500 varietats d'escorpins catalogades al món, que, majoritàriament, viuen en zones àrides; la gironina està emparentada amb escorpins nocturns descoberts recentment a la selva amazònica. Pel que fa a les seves característiques morfològiques, els experts expliquen que no hi ha diferències evidents entre mascles i femelles i són de mida molt petita, aproximadament tres centímetres.

Escorpins i grills cavernícoles

Agricultura ha informat que la picada de l'escorpí cec «no és gaire perillosa», tot i que recomana evitar-la, i explica que «com la majoria dels invertebrats depredadors, és una espècie beneficiosa». La Conselleria també destaca la seva presència en terres catalanes, ja que és l'únic lloc del món on es troba, i especialment a les comarques d'Osona, el Ripollès i la Garrotxa; aquesta és la mateixa localització que la saltarel·la de cova oriental (Dolichopoda linderi), un grill cavernícola de mida molt gran que també només viu a Catalunya. Pel que fa al volum de la població d'aquest tipus d'escorpins, Agricultura està fent un cens per tal de concretar-ne la distribució real i la seva abundància.

El Catàleg de fauna amenaçada de Catalunya –en tràmit d´aprovació– alerta que aquesta espècie d'escorpins cecs està en perill d'extinció i que la seva supervivència, a curt termini, és poc probable si no s´adopten mesures de conservació. Entre les amenaces que afecten aquests aràcnids, el document destaca el desconeixement generalitzat del seu comportament i el fet que tingui una àrea de distribució tan restringida; però també que les coves i els boscos on viuen «són molt sensibles a les alteracions humanes». Per aquestes raons, des del Departament d´Agricultura assenyalen la conservació del seu hàbitat com la principal mesura per protegir els escorpins cecs, així com també minimitzar l´impacte de les activitats humanes sobre l´espècie –és a dir, no entrar a les coves– i fer prospeccions per determinar-ne la biologia, la distribució i l´abundància.

Font del document:
http://www.diaridegirona.cat/comarques/2012/12/11/escorpins-cecs-al-ripolles-garrotxa/595149.html?utm_source=rss